

ЛІНІЙНА АЛГЕБРА ТА АНАЛІТИЧНА ГЕОМЕТРІЯ

Академічна характеристика дисципліни

Рік вивчення (курс)	Семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин						Кількість годин на тиждень	Форма підсумкового контролю	Система оцінювання
			Всього	Лекції	Лабораторні	Практичні	Семінарські	Самостійна робота			
1	I	4	120	24	6	18		72	3,2	Іспит	100-бальна, ECTS, національна (4-бальна)

Тип дисципліни – нормативна.

Викладач – Гук Віталій Іванович, кандидат технічних наук, доцент.

Мова вивчення – українська.

Форми організації освітнього процесу – лекції, практичні заняття, лабораторні роботи, самостійна робота, індивідуальні навчально-дослідні завдання (домашні завдання).

Заплановані результати навчання: У результаті вивчення дисципліни (з огляду на її хронологічні межі) студент повинен:

- Приводити матриці до трикутного та канонічного виглядів.
- Знаходити добуток матриць.
- Обчислювати визначники матриць за допомогою метода Гауса. Вміти розкласти визначник по рядку або стовпцю.
- Обчислювати обернену матрицю до заданої. Вирішувати систему лінійних рівнянь за допомогою правила Крамера.
- Для заданої системи векторів визначати, буде вона лінійно незалежною або лінійно залежною, а також буде чи ні ця система базисом простору.
- Доповнювати задану лінійно незалежну систему векторів до базису простору.
- Обчислювати ранг матриці.
- Вирішувати систему лінійних рівнянь за допомогою метода Гауса.
- Знаходити координати вектору в даному базисі. Знаходити матрицю переходу від одного базису до іншого.
- Знаходити ядро та образ лінійного оператора, що він задається матрицею в деякому базисі. Знаходити власні числа і власні вектори оператора. Відповідати на питання про діагоналізування оператора.
- Ортогоналізувати систему векторів за методом Грама-Шмідта.
- Розв'язувати геометричні задачі на площині за допомогою алгебраїчних операцій над векторами та рівняннями прямої.

- Визначати тип кривої другого порядку, приводити її рівняння до канонічного вигляду та будувати графіки.
- Розв'язувати геометричні задачі в просторі за допомогою алгебраїчних операцій над векторами та рівняннями прямої та площини.
- Визначати тип поверхні другого порядку, приводити її рівняння до канонічного вигляду та будувати просторові графіки.
- Приводити квадратичну форму над дійсним або комплексним полем до канонічного вигляду за методом Лагранжа.
- Визначати, чи буде дана квадратична форма додатно визначеною.
- Приводити матрицю самоспряженого оператора до канонічного вигляду.
- Приводити матрицю унітарного оператора до канонічного вигляду.
- Знаходити мінімальний многочлен лінійного оператора.
- Знаходити жорданову форму лінійного оператора.

Компетентності студента:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Знання та розуміння понять алгебри та геометрії та застосування їх в професійній діяльності. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- Здатність комплексно застосовувати знання математичного апарату лінійної алгебри та аналітичної геометрії при вирішенні практичних задач.
- Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність представляти результати виконаних завдань у стислій формі усно та письмово, з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність генерувати нові ідеї.
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати фахові проблеми. Здатність розробляти та керувати програмними проектами.
- Вміння працювати в команді.
- Ініціативність та навички міжособистісної взаємодії.
- Навички оцінювати правильність та точність отриманих результатів та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Навички працювати автономно та самостійно.
- Уміння працювати з інформацією та фаховими знаннями при виконанні програмних проектів. Уміння розв'язувати широке коло фахових проблем та задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання теоретичних і експериментальних методів програмної інженерії, методів та технологій системного аналізу.
- Уміння будувати і використовувати моделі предметної області та програмного забезпечення (ПЗ) для реалізації прикладних задач, а також здатність аналізувати та модифікувати отримані моделі в процесі розробки програмного продукту.
- Здатність автоматизувати розв'язок математичних, фізичних, економічних та організаційно-управлінських задач шляхом розробки прикладних програмних засобів.

Змістові модулі (перелік тем):

МОДУЛЬ 1. ЕЛЕМЕНТИ ЛІНІЙНОЇ АЛГЕБРИ

Змістовий модуль 1. Системи лінійних алгебраїчних рівнянь

Тема 1. Матриці та дії над ними

Тема 2. Визначники квадратних матриць та їх властивості

Тема 3. Оборнена матриця та її властивості

Тема 4. Розв'язання неособливих систем лінійних алгебраїчних рівнянь

Тема 5. Розв'язання довільних систем лінійних алгебраїчних рівнянь

Змістовий модуль 2. Лінійні простори та лінійні оператори

Тема 6. Лінійний векторний простір та його властивості. Лінійні оператори.

МОДУЛЬ 2. ВЕКТОРНА АЛГЕБРА ТА АНАЛІТИЧНА ГЕОМЕТРІЯ

Змістовий модуль 3. Векторна алгебра

Тема 7. Вектори та операції над ними

Змістовий модуль 4. Аналітична геометрія

Тема 8. Аналітична геометрія на площині

Тема 9. Елементи аналітичної геометрії в просторі

Рекомендована література

Базова:

1. Письменный Д. Т. Конспект лекций по высшей математике: часть 1 / Д. Т. Письменный. – 11-е изд. - М.: Айрис-Пресс, 2013. – 608 с.
2. Дубовик В.П. Вища математика : навч. посібник / В.П. Дубовик, І.І. Юрик. – 4-е вид. - К.: Ігнатекс-Україна, 2013. – 648 с.: іл.
3. Лунгу К. Н. Сборник задач по высшей математике. С контрольными работами. I курс : Учебн. пособие / К.Н. Лунгу, В.П. Норин, Д.Т. Письменный. - 9-е изд. - М.: Айрис-Пресс, 2013. – 576 с.
4. Дубовик В.П. Вища математика : Збірник задач / В.П. Дубовик, І.І. Юрик. – К.: Ігнатекс-Україна, 2012. – 480 с.: іл.

Основна:

5. Булах Е.Г. Высшая математика для начинающих. Математика до анализа бесконечно малых. – Киев: Наукова думка, 2002. - 264 с.
6. Малугин В.А. Линейная алгебра : учебн. пособие / В.А. Малугин. – М.: Рид Групп, 2011. – 464 с.
7. Овчинников П. П. Вища математика : підручник : у 2 ч. – Ч. 1: Лінійна і векторна алгебра. Аналітична геометрія. Вступ до математичного аналізу. Диференціальне і інтегральне числення / П. П. Овчинников та ін. – К.: Техніка, 2000. – 592 с.
8. Рудавський Ю.К. Лінійна алгебра та аналітична геометрія: Навч. підручн. для студ. інж.-техн. спец-тей. – Л.: Бескид Біт, 2002. – 262 с.

9. Данко П.Е. Высшая математика в упражнениях и задачах. В 2ч. Ч.1.: Учебн. пособие для вузов / П.Е. Данко, А.Г. Попов, Т.Я. Кожевникова, С.П. Данко. – 7-е изд., испр. – М.: Оникс: Мир и Образование, 2009. – 368 с.
10. Дутка Г.Я. Практикум з математики для економістів. – Львів: Львівський банківський коледж, 1998. – 362 с.
11. Просветов Г.И. Линейная алгебра и аналитическая геометрия: Задачи и решения: учебн.-практ. пособие / 2-е изд. – М.: Альфа-Пресс, 2009. -208 с.
12. Тевяшев А.Д., Литвин О.Г. Вища математика у прикладах та задачах. Ч.1. Лінійна алгебра і аналітична геометрія. Диференціальне числення функцій однієї змінної. 3-є видання, доп. і доопр. К.: Кондор, 2006. - 588 с.
13. Рудавський Ю.К. Збірник задач з лінійної алгебри та аналітичної геометрії. – Л.: Бескид Біт, 2002. – 256 с.

Додаткова:

14. Сдвижков О.А. Математика на компьютере: Maple 8/ О.А. Сдвижков - М.: СОЛОН-Пресс, 2003. - 176 с.
15. Матросов А.В. Maple 6. Решение задач высшей математики и механики. – СПб.: БХВ-Петербург, 2001. - 528 с.
16. Касюк, С.Т. Высшая математика на компьютере в программе Maple 14 : учебное пособие по лабораторным работам / С.Т. Касюк, А.А. Логвинова. — Челябинск: Издательский центр ЮУрГУ, 2011. — 57 с.
17. Кляцька Л.М. Матрична алгебра та її застосування / навч. посібник. – Черкаси: ЧНУ, 2012. – 136 с.
18. Ходаковська О.О. Лінійна алгебра. Част.1. : навч.-метод. посібник. – Черкаси: ЧНУ, 2014. – 100 с.
19. Гук В.І. Вища математика : Частина 1. : методичний посібник : для студентів галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» / В.І. Гук. – Черкаси : Східноєвропейський ун-т економіки і менеджменту, 2010. – 30 с.